

۲۰۰۶۵۱۰

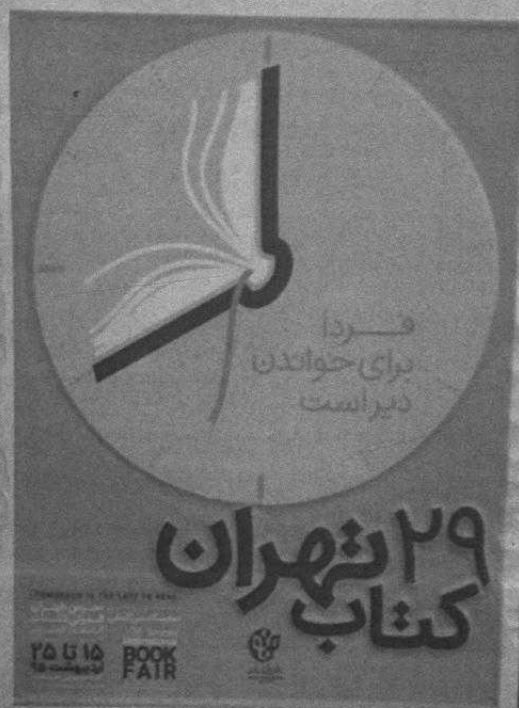


افتخاری دیگر از انتشارات
تخته‌سیاه در بیست و نهمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب



فارسی ۳
پایه دوازدهم
(کلیه رشته‌ها)

تألیف:
مهران شرفی



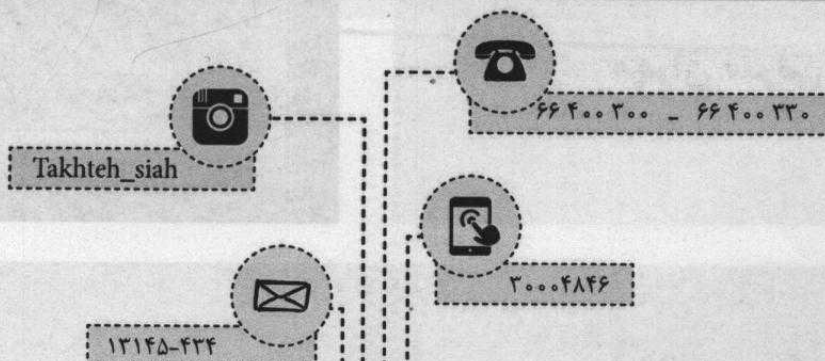


فارسی ۳ (کلیه رشته‌ها)

سرشناسه : شرفی، مهران، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور : فارسی ۳ پایه دوازدهم/ مولف مهران شرفی.
مشخصات نشر : تهران: تخته سیاه، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۱۷۵ ص؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک : ۲۶۰۰۰۰ ریال ۹-۳۵۷-۴۰۶-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت پرست بویسی : فیبای مختصر
شماره جابشناسی مل : ۵۴۳۸۹۰۵

نام کتاب	فارسی ۳ (کلیه رشته‌ها)
مؤلف	مهران شرفی
میراث	مونا آرام‌فر
نادر	تخته‌سیاه
نوبت چاپ	ول ۱۳۰
تیراژ	۱۰۰۰ جلد
طراح جلد	رخدگ فیک انتشارات تخته‌سیاه
صفحه‌آرایی	گروه تولید اشا - تخته‌سیاه
ناظر چاپ	عبدا... فتوحی
قیمت	۲۶۰,۰۰۰
شابک	۹۷۸ - ۶۰۰ - ۴۰۶ - ۳۵۷ - ۹
آدرس	تهران، میدان انقلاب، خیابان ۲، پردیس خیابان وحید نظری غربی، پلاک ۹۹، طبقه اول

کلیه حقوق این اثر متعلق به انتشارات تخته‌سیاه است و هرگونه نسخه‌برداری و برداشت به هر صورت و شیوه به موجب بند ۵ از ماده‌ی ۲ قانون حمایت از ناشران تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرد.



سخن مؤلف

به نام خدا

رویکرد کتاب فارسی دوازدهم نیز همانند دهم و یازدهم، بر مبنای تحلیل و کالبدشکافی اشعار و متون است. به این ترتیب که هر درس، در سه قلمرو «زبانی، ادبی، فکری» بررسی می‌شود. در پایان هر درس نیز کارگاه متن‌پژوهی برای تمرین و آزمون همین مهارت‌ها در نظر گرفته شده است. در مقدمه کتاب فارسی دوازدهم این سه قلمرو اینگونه تعریف می‌شوند:

۱- قلمرو زبانی

این قلمرو، دامنه گسترده‌ای دارد؛ از این رو، آن را به سطوح کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم:

- سطح واژگانی: در اینجا، لغت‌ها از نظر فارسی یا غیرفارسی بودن، روابط معنایی کلمات از قبیل ترادف، تضاد، تضمّن، تناسب، نوع گزینش و همچنین درست‌نویسی بررسی می‌شوند.
- سطح دستوری یا نحوی: در اینجا، متن از دید ترکیبات و قواعد دستوری، کاربردهای دستوری تاریخی، کوتاهی و بلندی جمله‌ها بررسی می‌شود.

۲- قلمرو ادبی

در اینجا، شیوه نویسنده در به کارگیری عناصر زیبایی‌آفرین در سطح‌های زیر، بررسی می‌شود:

- سطح آوایی یا موسیقایی: در این مرحله، متن از دید بدیع لفظی (وزن، قافیه، ردیف، آرایه‌های لفظی و تناسب‌های آوایی مانند واج‌آرایی، تکرار، سجع، جناس و ...) بررسی می‌کنیم.
- سطح بیانی: بررسی متن از دید مسائل علم بیان؛ عناصر تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه؛
- سطح بدیع معنوی: بازخوانی متن از دید تناسب‌های معنایی همچون تضاد، ایهام، مراعات نظیر و ...

۳- قلمرو فکری

در این مرحله، متن از نظر ویژگی‌های فکری، روحیات، اعتقادات، گرایش‌ها، نوع نگرش به جهان و دیگر جنبه‌های فکری، مانند موضوع‌های صفحه بعد، بررسی می‌شود:

عینی / ذهنی، شادی‌گرا / غم‌گرا، خردگرا / عشق‌گرا، جبرگرا / اختیارگرا، عارفانه / طبیعت‌گرا، خوش‌بینی / بدبینی، نگرش فلسفی / روان‌شناختی، محلی - میهنی / جهانی و ...

فکر می‌کنم شما هم با من موافقید که برای بررسی دقیق این سه قلمرو به کمک و راهنمایی نیاز دارید. همین نیاز، بهترین انگیزه شد تا برای شما خوابان این کتاب را بنویسم با امید به آنکه این کتاب چه در امتحانات مدرسه و چه در آزمون کنکور به کارتان بیاید.

در کتاب پیش رو:

قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی) با رنگ آبی در زیر یا روی ابیات و متون ادبی نوشته شده‌اند.

مطالب قلمرو زبانی با تیترو قلمرو زبانی کاملاً مشخص هستند ضمن آنکه در پاورقی هر صفحه نیز معانی لغات و نکاتی در مورد املا کلمات آمده است و در پایان هر فصل نیز املا کلمات متشابه ذکر شده‌اند که مربوط به همین سرفصل هستند.

مباحث قلمرو فکری (معنی شعر، مفهوم و پیام آن) در کادر مقابل هر بیت آمده است. در ذیل هر کادر، بیتی به عنوان مثالی برای قرابت معنایی ذکر شده است.

در پایان هر درس، کارگاه متن‌پژوهی و پاسخ به سوالات آن آمده است. پیشنهاد می‌کنم پس از مطالعه دقیق هر درس، ابتدا خودتان به سوالات پاسخ دهید بعد به پاسخ‌ها نگاه کنید. فراموش نکنید هدف آموزشی این کتاب آن است که در پایان، مهارت بررسی و تحلیل اشعار و متون فارسی را کسب کنید، پس به جای حفظ کردن به دنبال تحلیل و یادگیری باشید.

در پایان تشکر صمیمانه دارم:

- از خانم پانیذ نوران برای بازخوانی و ویرایش کتاب
- از خانم‌ها حانیه زمانی و فرناز شرفی برای زحمات بسیار در بازخوانی چندباره کتاب
- از مجموعه تخته‌سیاه خصوصاً خانم دکتر مونا آرام‌فر، دوست عزیزم دکتر مهدی آرام‌فر و جناب آقای نوظهور عزیز برای لطف و مساعدت بی‌دریغشان.

فهرست

فصل پنجم: ادبیات انقلاب اسلامی

- درس دهم: فصل شکوفایی ۸۹
 کارگاه متن‌پژوهی ۹۱
 گنج حکمت: تیرانا ۹۲
 درس یازدهم: آن شب عزیز ۹۳
 کارگاه متن‌پژوهی ۹۸
 شعرخوانی: شکوه چشمان تو ۱۰۰

فصل ششم: ادبیات حماسی

- درس دوازدهم: گذر سیاوش از آتش ۱۰۵
 کارگاه متن‌پژوهی ۱۱۴
 گنج حکمت: به جوانمردی گوش ۱۱۶
 درس سیزدهم: خوان هشتم ۱۱۸
 کارگاه متن‌پژوهی ۱۲۷
 شعرخوانی: ای میهن! ۱۲۹

فصل هفتم: ادبیات داستانی

- درس چهاردهم: سی مرغ و سیمرغ ۱۳۳
 کارگاه متن‌پژوهی: ۱۴۰
 گنج حکمت: کلان‌تر و اولی‌تر ۱۴۲
 درس پانزدهم: هم: درس آزاد (ادبیات بومی ۲) ۱۴۳
 درس شانزدهم: کباب غاز ۱۴۴
 کارگاه متن‌پژوهی: ۱۵۴
 روان‌خوانی: ارمیه ۱۵۶

فصل هشتم: ادبیات جهان

- درس هفدهم: خنده تو ۱۶۰
 کارگاه متن‌پژوهی ۱۶۲
 گنج حکمت: مسافر ۱۶۴
 درس هجدهم: عشق جاودانی ۱۶۵
 کارگاه متن‌پژوهی ۱۶۶
 روان‌خوانی: آخرین درس ۱۶۷
 نیایش: لطف تو ۱۷۳

- ستایش ملکا، ذکر تو گویم ۵

فصل اول: ادبیات تعلیمی

- درس یکم: شکر نعمت ۸
 کارگاه متن‌پژوهی ۱۴
 گنج حکمت: گمان ۱۶
 درس دوم: مست و هشیار ۱۷
 کارگاه متن‌پژوهی ۲۰
 شعرخوانی: در مکتب حقایق ۲۲

فصل دوم: ادبیات پایداری

- درس سوم: آزادی ۲۷
 دفتر زمانه ۲۹
 کارگاه متن‌پژوهی ۳۰
 گنج حکمت: خاک‌ریز ۳۲
 درس چهارم: درس آزاد (ادبیات بومی ۱) ۳۳
 درس پنجم: دماوندیه ۳۴
 کارگاه متن‌پژوهی ۳۶
 روان‌خوانی: جاسوسی که الاغ بود ۴۰

فصل سوم: ادبیات غنایی

- درس ششم: نی‌نامه ۴۴
 کارگاه متن‌پژوهی ۴۹
 گنج حکمت: آفتاب جمال حق ۵۱
 درس هفتم: در حقیقت عشق ۵۲
 سودای عشق ۵۳
 کارگاه متن‌پژوهی ۵۷
 شعرخوانی: صبح ستاره باران ۶۰

فصل چهارم: ادبیات سفر و زندگی

- درس هشتم: از پاریز تا پاریس ۶۴
 کارگاه متن‌پژوهی ۷۰
 گنج حکمت: سه مرکب زندگی ۷۳
 درس نهم: کویر ۷۴
 کارگاه متن‌پژوهی ۸۰
 روان‌خوانی: بوی جوی مولیان ۸۲